

نمره با عدد:	نام درس:	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران	شماره صندلی:
	تاریخ ۱		نام:
امضاء دبیر	زمان امتحان: ۷۰ دقیقه		نام خانوادگی:
			کلاس:
	تعداد صفحه: ۳		نوبت دوم رشته: علوم انسانی پایه دهم

بارم	شماره سوال	از بین دو مجموعه پرسش‌های <u>الف</u> و <u>ب</u> ، یک مجموعه را انتخاب کنید و پاسخ دهید. پاسخ به پرسش‌های مجموعه ج الزامی است
۱/۵	۱	مجموعه الف رویدادهای گذشته چه ویژگی‌هایی دارند؟
۱	۲	ابن‌خلدون در مقدمه کتاب <u>العبر</u> چه توجهی به جغرافیا کرده است؟
۱/۵	۳	برای کشف آثار باستانی از چه روش‌ها و ابزارهای استفاده می‌شود؟
/۵	۴	آثار باستانی، سنگ‌نوشته‌ها و هر وسیله‌ای که از گذشته به جای مانده است منبع دست دوم شناخته می‌شود. صحیح ☐ غلط ☐
/۵	۵	گاه‌شماری هجری شمسی بر اساس گاه‌شماری ..... تنظیم شده است.
۱/۵	۶	مجموعه ب حمورابی چه اقداماتی انجام داد و شیوه حکومت او چگونه بود؟

۱/۵	کاوش‌های باستان‌شناسی و تحقیقات تاریخی درباره ایران باستان چه نتایج و دستاوردهایی داشته است؟	۷
۱	روابط سیاسی و تجاری ایلامی‌ها با سرزمین‌های دیگر چه دستاوردهایی داشت؟	۸
/۵	در زمان حکومت شی‌هوانگ‌تی اندیشه‌های کنفوسیوس مورد حمایت قرار گرفت و تعلیم داده شد. ☐ غلط ☐ صحیح	۹
/۵	دولت آتن مرکز فعالیت‌های فلسفی، علمی و هنری بود و زادگاه ..... به شمار می‌رود.	۱۰
مجموعه ج		
/۵	برای نخستین بار در قرن نهم قبل از میلاد در سالنامه‌های آشوری به نام ..... اشاره شده است.	۱۱
/۵	مجموعه قوانین و محاکمات زمان ساسانیان در کتاب ..... به زبان ..... گردآوری شده است.	۱۲
/۵	قلمروی که ساسانیان بر آن فرمان می‌راندند، ..... نامیده می‌شد.	۱۳
/۵	در زمان اشکانیان، محصول ..... چین و محصول ..... هندوستان مشتریان زیادی در قلمرو روم داشت و موجب درآمد حقوق گمرکی و عوارض راهداری برای ایران می‌شد.	۱۴
/۵	به نظر زبان‌شناسان منظومه‌های ..... و ..... که به خط و زبان پهلوی ساسانی هستند، ابتدا به زبان پارسی سروده شده بودند.	۱۵
/۵	ساسانیان و امپراتوری روم بیشتر بر سر کدام منطقه اختلاف و درگیری داشتند؟ ☐ ۱- آسیای صغیر ☐ ۲- یمن ☐ ۳- ارمنستان ☐ ۴- بین‌النهرین	۱۶
/۵	کدامیک از قشرهای زیر جزو اقشار جامعه نخستین آریایی نیست؟ ☐ ۱- روحانیون ☐ ۲- اشراف ☐ ۳- جنگجویان ☐ ۴- کشاورزان و شبانان	۱۷
/۵	کدام آیین ایرانی در زمان اشکانیان به قلمرو روم راه یافت و در آنجا به آیین مستقلی تبدیل شد؟ ☐ ۱- ستایش آناهیتا ☐ ۲- آیین مانوی ☐ ۳- پرستش مهر (میترا) ☐ ۴- آیین مزدکی	۱۸
/۵	آتشکده آذرگشنسب در کجا و ویژه چه کسانی بود؟ ☐ ۱- آذربایجان - شاهان ☐ ۲- فارس - کشاورزان ☐ ۳- خراسان - موبدان ☐ ۴- فارس - شاهان	۱۹
/۵	در ارتش اشکانیان نیروی پیاده‌نظام نقش چندانی نداشت و بر اساس ارتش بر سواره نظام استوار بود. ☐ غلط ☐ صحیح	۲۰
/۵	کاربرد وسیع گنبد، ایوان و طاق در ساخت بناها از جمله ویژگی‌های معماری دوره اشکانیان است. ☐ غلط ☐ صحیح	۲۱

۱/۵	درگیری هخامنشیان و یونانیان از چه زمانی چرا و چگونه شروع شد؟	۲۲
۱/۵	مزدک طرفدار چه اندیشه‌ای بود و چه اعتقادی داشت؟	۲۳
۱	تشکیلات اداری مرکزی حکومت هخامنشی در کجا قرار داشت و شامل چه اجزایی بودند؟	۲۴
۱	نظام طبقاتی جامعه ایران عصر ساسانی تحت تأثیر چه عواملی گسترش یافت و تثبیت شد؟	۲۵
۱/۵	در دوره ساسانیان و استریوشان سالار چه جایگاه و مسئولیت‌هایی داشت؟	۲۶
۱	آموزه‌های زرتشت در مورد خدا و آفرینش چیست؟	۲۷
۱	زبان فارسی باستان چه پیشینه‌ای دارد و چه آثاری از آن بر جای مانده است؟	۲۸
۱	محتوا و مضمون سنگ نگاره‌های دوره ساسانیان چیست؟	۲۹

شماره صندلی:	بسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران کلید امتحان تاریخ دهم انسانی	نام درس: تاریخ ۱	نمره با عدد:
نام:			
نام خانوادگی:		زمان امتحان: ۷۰: دقیقه	امضاء دبیر
کلاس:			
نوبت دوم رشته: علوم انسانی پایه دهم		تعداد صفحه: ۳	

شماره سوال	از بین دو مجموعه پرسش‌های الف و ب، یک مجموعه را انتخاب کنید و پاسخ دهید. پاسخ به پرسش‌های مجموعه ج الزامی است	بارم
۱	مجموعه الف رویدادهای گذشته چه ویژگی‌هایی دارند؟ الف - دور از دسترس‌اند و قابل مشاهده نیستند و نمی‌توان آنها را به طور مستقیم درک کرد، بلکه آنها را باید با استفاده از شواهد و مدارک شناخت؛ ب - تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند؛ پ - مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطه علت و معلولی دارند.	۱/۵
۲	ابن‌خلدون در مقدمه کتاب العبر چه توجهی به جغرافیا کرده است؟ بخشی از مقدمه کتاب خود را به تأثیر جغرافیا و اقلیم بر تاریخ، اخلاق و رفتار آدمیان اختصاص داده است.	۱
۳	برای کشف آثار باستانی از چه روش‌ها و ابزارهایی استفاده می‌شود؟ باستان‌شناسان برای کشف آثار باستانی و تاریخی، علاوه بر رجوع به کتاب‌های تاریخی، سفرنامه‌ها و ... از ابزارها و فناوری‌های جدید و پیشرفته‌ای مانند پهپادها، رادارها، عکس‌های هوایی، تصاویر ماهواره‌ای، روش‌های الکترومغناطیسی و سامانه اطلاعات جغرافیایی استفاده می‌کنند.	۱/۵
۴	آثار باستانی، سنگ‌نوشته‌ها و هر وسیله‌ای که از گذشته به جای مانده است منبع دست دوم شناخته می‌شود. صحیح ☐ غلط ☒	۱/۵
۵	گاهشماری هجری شمسی بر اساس گاهشماری جلالی تنظیم شده است.	۱/۵
	مجموعه ب	
۶	حمورابی چه اقداماتی انجام داد و شیوه حکومت او چگونه بود؟ اقدامات مهمی در زمینه کشورداری، کشاورزی و قانون‌گذاری انجام داد. شیوه حکومتی حمورابی مبتنی بر قدرت و اختیارات فراوان پادشاه و اطاعت کامل حاکمان ولایات از او بود. او مقام پادشاهی را هدیه‌ای از جانب خداوند به خود می‌پنداشت.	۱/۵
۷	کاوش‌های باستان‌شناسی و تحقیقات تاریخی درباره ایران باستان چه نتایج و دستاوردهایی داشته است؟ کمک کرد تا سلسله‌های پادشاهی مادی تا ساسانیان بهتر و بیشتر شناخته شوند و امکان تشخیص تاریخ واقعی از افسانه، تا حدودی فراهم آمد. کاوش‌های باستان‌شناسی و پژوهش‌های جدید همچنین نشان داد که چندین هزار سال پیش از مهاجرت اقوام آریایی، ساکنان فلات ایران به یکجانشینی و کشاورزی روی آورده و تمدن نسبتاً پیشرفته‌ای را بنیان نهاده بودند. یکی دیگر از نتایج تحقیقات دو قرن گذشته، تقسیم‌بندی جدیدی بود که مورخان از تاریخ ایران در دوره باستان ارائه کردند.	۱/۵

۱	روابط سیاسی و تجاری ایلامی‌ها با سرزمین‌های دیگر چه دستاوردهایی داشت؟ موجب شکل‌گیری روابط فرهنگی میان این سرزمین‌ها شد و دین، فرهنگ، خط و زبان آنها را تحت تأثیر قرار داد.	۸
/۵	در زمان حکومت شی‌هوانگ‌تی اندیشه‌های کنفوسیوس مورد حمایت قرار گرفت و تعلیم داده شد. ☐ صحیح ☒ غلط	۹
/۵	دولت آتن مرکز فعالیت‌های فلسفی، علمی و هنری بود و زادگاه <u>مردم‌سالاری (دموکراسی)</u> به شمار می‌رود.	۱۰
مجموعه ج		
/۵	برای نخستین بار در قرن نهم قبل از میلاد در سالنامه‌های آشوری به نام <u>مادی‌ها</u> اشاره شده است.	۱۱
/۵	مجموعه قوانین و محاکمات زمان ساسانیان در کتاب <u>مادیان هزار دادستان</u> به زبان <u>پهلوی</u> گردآوری شده است.	۱۲
/۵	قلمروی که ساسانیان بر آن فرمان می‌راندند، <u>ایران‌شهر</u> نامیده می‌شد.	۱۳
/۵	در زمان اشکانیان، محصول <u>ابریشم</u> چین و محصول <u>انویه</u> هندوستان مشتریان زیادی در قلمرو روم داشت و موجب درآمد حقوق گمرکی و عوارض راهداری برای ایران می‌شد.	۱۴
/۵	به نظر زبان‌شناسان منظومه‌های <u>درخت آسوریک</u> و <u>یادگار زیریران</u> که به خط و زبان پهلوی ساسانی هستند، ابتدا به زبان پارسی سروده شده بودند.	۱۵
/۵	ساسانیان و امپراتوری روم بیشتر بر سر کدام منطقه اختلاف و درگیری داشتند؟ ۱- آسیای صغیر ☐ ۲- یمن ☐ ۳- ارمنستان ☒ ۴- بین‌النهرین ☐	۱۶
/۵	کدامیک از قشرهای زیر جزو اقلیت جامعه نخستین آریایی نیست؟ ۱- روحانیون ☐ ۲- اشراف ☒ ۳- جنگجویان ☐ ۴- کشاورزان و شبانان ☐	۱۷
/۵	کدام آیین ایرانی در زمان اشکانیان به قلمرو روم راه یافت و در آنجا به آیین مستقلی تبدیل شد؟ ۱- ستایش آناهیتا ☐ ۲- آیین مانوی ☐ ۳- پرستش مهر (میترا) ☒ ۴- آیین مزدکی ☐	۱۸
/۵	آتشکده آذرگشنسب در کجا و ویژه چه کسانی بود؟ ۱- آذربایجان - شاهان ☒ ۲- فارس - کشاورزان ☐ ۳- خراسان - موبدان ☐ ۴- فارس - شاهان ☐	۱۹
/۵	در ارتش اشکانیان نیروی پیاده‌نظام نقش چندانی نداشت و اساس ارتش بر سواره نظام استوار بود. ☐ صحیح ☒ غلط	۲۰
/۵	کاربرد وسیع گنبد، ایوان و طاق در ساخت بناها از جمله ویژگی‌های معماری دوره اشکانیان است. ☐ صحیح ☒ غلط	۲۱
۱/۵	درگیری هخامنشیان و یونانیان از چه زمانی، چرا و چگونه شروع شد؟ این جنگ‌ها از اواخر پادشاهی داریوش بزرگ آغاز شد. دولت - شهرهای یونانی، مخصوصاً آتن از تسلط ایران بر آسیای صغیر و سواحل شرقی دریای اژه ناخشنود بودند. از این‌رو، آتنی‌ها یکی از شهرهای یونانی‌نشین آسیای صغیر به نام میلئتوس (ملطیه) را تشویق به شورش علیه هخامنشیان کردند و سپس به همراه شورشیان به شهر سارد هجوم آورده، آنجا را آتش زدند. داریوش تصمیم به تنبیه آتنی‌ها گرفت.	۲۲
۱/۵	مزدک طرفدار چه اندیشه‌ای بود و چه اعتقادی داشت؟ مزدک طرفدار برابری مردم در بهره‌مندی از منافع اقتصادی و اجتماعی بود. او اعتقاد داشت مردم باید در	۲۳

زندگی از امکانات یکسان برخوردار باشند و خواهان آن بود که زمین و دارایی طبقات بالا، میان تهیدستان تقسیم شود.

- ۲۴ ۱ تشکیلات اداری مرکزی حکومت هخامنشی در کجا قرار داشت و شامل چه اجزایی بودند؟
تشکیلات اداری مرکزی در درون دربار هخامنشی و در پایتخت ساماندهی شده بود و اجزای اصلی آن را خزانه شاهی، انبار شاهی و دیوان شاهی تشکیل می‌دادند.
- ۲۵ ۱ نظام طبقاتی جامعه ایران عصر ساسانی تحت تأثیر چه عواملی گسترش یافت و تثبیت شد؟
تحت تأثیر دو عامل گسترش یافت و تثبیت شد: عامل نخست، تأسیس حکومت مرکزی قدرتمندی بود که خاندان ساسانی با توسعه تشکیلات اداری و دیوانی به وجود آوردند. از این‌رو، گروه جدیدی به نام دبیران در این دوره به طبقه حاکم افزوده شد. عامل دوم، رسمیت یافتن دین زرتشتی و افزایش نفوذ و اختیارات موبدان بود.
- ۲۶ ۱/۵ در دوره ساسانیان و استریوشان سالار چه جایگاه و مسئولیت‌هایی داشت؟
یکی از مقام‌های عالی‌مرتب دربار ساسانی که عنوان و استریوشان سالار داشت، رئیس روستاییان و کشاورزان به‌شمار می‌رفت. او علاوه بر عهده‌دار بودن مسئولیت گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی، برای توسعه و ترویج آبادانی و کشت و کار نیز کوشش می‌کرد.
- ۲۷ ۱ آموزه‌های زرتشت در مورد خدا و آفرینش چیست؟
بر پایه آموزه‌های زرتشت، اهوره‌مزدا، آفریدگار آسمان‌ها و زمین، خورشید، ماه و ستارگان، آب‌ها و گیاهان، روشنایی و تاریکی است. هیچ چیز از دایره قدرت و خواست او بیرون نیست.
- ۲۸ ۱ زبان فارسی باستان چه پیشینه‌ای دارد و چه آثاری از آن بر جای مانده است؟
فارسی باستان، نیای زبان فارسی امروزی و زبان قوم پارس بوده و در دوره هخامنشی به آن سخن می‌گفته‌اند. مهم‌ترین مدارک بر جای مانده از زبان فارسی باستان، سنگ‌نوشته‌های پادشاهان هخامنشی است که به خط میخی نوشته شده‌اند.
- ۲۹ ۱ محتوا و مضمون سنگ نگاره‌های دوره ساسانیان چیست؟
محتوا و مضمون اغلب این نقش‌ها، اعطای منصب شاهی از سوی اهوره‌مزدا به شاه و صحنه‌هایی از پیروزی‌های شاهان بر دشمنانشان است.

موفق باشید